

De högre seminarierna

September 2016

Litteraturvetenskap

Torsdagen den 1 september kl. 15.15–17.00

Lokal: 7-0043 (observera lokalen!)

”Litteratursociologin igår, idag och i morgon. Högre seminarium med anledning av Johan Svedjedals 60-årsdag”.

Inledare: Anna Williams, Karl Berglund, Gunnel Furuland och Erik Peurell. Efter seminariet vidtar institutionens firande av Johan Svedjedal.

Ordf.: Williams

Tisdagen den 6 september kl. 13.15–15.00

Lokal: Mallas salong 6-K1005 (Mallas salong)

TEMA VÅLD 1: ”Att betrakta våld – gestaltning versus dokumentation”. Ann-Sofie Lönngren inleder med utgångspunkt i Susan Sontags *Regarding the Pain of Others*.

Se särskild presentation.

Ordf.: Pettersson

Tisdagen den 13 september kl. 13.15–15.00

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

Alexandra Borg ventilerar en uppsats om självpublicering. Material tillgängligt fr.o.m. den 5 september. Se särskild presentation!

Ordf.: Svedjedal

Torsdagen den 15 september kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

TEMA VÅLD 2: ”Vilka är våldets gränser?”. Otto Fischer och Mirey Gorgis inleder med utgångspunkter hos Giorgio Agamben och Euripides. Se särskild presentation!

Ordf.: Fischer

Tisdagen den 20 september kl. 13.15–15.00

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

Tuva Haglund lägger fram ett avsnitt ur sitt avhandlingsarbete om häxflickor och läskulturer i Mats Strandberg och Sara Bergmark Elfgrens Engelsforstrilogi. Material tillgängligt fr.o.m. den 13 september. Materialet kan också rekvireras via e-post: tuva.haglund@littvet.uu.se.

Ordf.: Williams

Måndagen den 26 september kl. 14.15–16.00

Lokal: inre tidskriftsläsesalen, Carolina Rediviva

(obs dag, tid och plats)

Former för digitala humaniora. Stefan Gelfgren (föreståndare för HUMlab i Umeå) och Cecilia Lindhé (föreståndare för Centrum för digitala humaniora i Göteborg) berättar om erfarenheter av att organisera miljöer och tvärvetenskapliga aktiviteter inom digitala humaniora. Se särskild presentation!

Samseminarium med Forum för digitala humaniora

Ordf.: Lars Burman & Johan Svedjedal

Retorik

Tisdagen den 6 september kl 13.15–15.00

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

TEMA VÅLD 1: "Att betrakta våld – gestaltning versus dokumentation". Ann-Sofie Lönngren inleder med utgångspunkt i Susan Sontags *Regarding the Pain of Others*.

Se särskild presentation.

Ordf.: Pettersson

Torsdagen den 8 september kl. 15.15

Slutseminarium Birgitta Ekblom

(Ordf Öhrberg) **INSTÄLLT OCH FLYTTAT TILL ETT SENARE DATUM.**

Torsdagen den 15 september kl 15.15–17.00

Lokal: 6–0031

TEMA VÅLD 2: "Vilka är våldets gränser?". Otto Fischer och Mirey Gorgis inleder med utgångspunkter hos Giorgio Agamben och Euripides. Se särskild presentation.

Ordförande: Fischer

TVÄRVETENSKAPLIGT 1700-TALSSEMINARIUM I UPPSALA

Höstens 1700-talsseminarier inleds den 21 september, med Litteraturvetenskapliga institutionens forskare Paula Henrikson bland talarna:

Program hösten 2016

Seminarier finansieras under 2016 av Litteraturvetenskapliga institutionen.

Onsdagen den 21 september kl. 16.15–18.00.

Lokal: hus 16 rum 0043 (**obs ändrad lokal!**).

M. A. Karin BERNER, Uppsala, docent Paula HENRIKSON, Uppsala & docent Joachim ÖSTLUND, Lund: "Svenskar i Konstantinopel under det långa 1700-talet".

Postseminarium.

Onsdagen den 16 november kl. 16.15–18.00.

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 2 rum 0076.

Docent Bo M. LUNDSTRÖM, Stockholm:

"Om 1700-talets kartografi – från prakt till praktik".

Seminarier anordnas i samarbete med Konstvetenskapliga institutionen.

Postseminarium.

Onsdagen den 30 november kl. 16.15–18.

Lokal: Inre tidskriftsläsesalen, Carolina.

Professor Simon BURROWS, Sydney:

"The Book Trade in Enlightenment Europe: A database project".

Seminarier leds från 1700-talsseminariets sida av docent Ann Öhrberg och anordnas i samarbete med Mediehistoriska noden samt Uppsala universitetsbibliotek.

Onsdagen den 7 december kl. 16.15–18.

Lokal : SCAS, Linneanum, Thunbergsvägen 2, Thunbergssalen.

Dr Elise DERMINEUR, Umeå & SCAS:

"Queen Lovisa Ulrika of Sweden and Eighteenth-Century Politics".

Seminarier anordnas i samarbete med Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS) och Historiska institutionen.

Postseminarium.

Alla hjärtligt välkomna!

Marie-Christine Skuncke Marie-Christine.Skuncke@littvet.uu.se

Noden Mediehistoria 1750-1850

Tisdag den 27 september kl 15.15–17 (Nyttillkommet seminarium)

Lokal: Eng/2-K1022.

PATRIK LUNDELL, Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet:

"Medborgerliga samtal och modern opinionsbildning - kritiska reflexioner kring ett gammalt projekt". Se särskild presentation. Postseminarium

Ordf.: Anna-Maria Rimm (Litteraturvetenskap) och Sara Backman-Prytz (Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier. Föreläsningen arrangeras av forskningsnoden "Mediehistoria 1750-1850".

Särskilda presentationer

Alexandra Borgs studie om självpublicering undersöker vem den egenutgivna författaren är, hur hon arbetar, vad hon publicerar och vilka kanaler hon använder för att nå ut med sina verk. Då termen, liksom dess praktiker, har genomgått en förändring de senaste decennierna ges en historisk tillbakablick som beskriver hur dagens egenutgivning skiljer sig från gårdagens. Med utgångspunkt i färsk data över egenutgivning som Kungl. Biblioteket har samlat in sedan juli 2015 presenteras även aktuell statistik över den svenska egenutgivningen. Denna visar bland annat att egenutgivningen utgör över 10 procent av den totala bokutgivningen i Sverige. Uppsatsen är skriven inom ramen för Borgs postdoc-projekt, Läsning 2.0 (Riksbankens Jubileumsfond & Bonnierförlagen).

Forum för digitala humaniora tillkom vid senaste årsskiftet genom ett gemensamt initiativ från forskarhåll och Uppsala universitetsbibliotek. Syftet är att skapa en möteplats för de många forskare som är aktiva på detta expansiva område, liksom för samtal om hur verksamheten ska kunna organiseras framöver. Under våren har en seminarierie belyst delar av den breda aktivitet som pågår inom digitala humaniora vid Uppsala universitet. Dagens seminarium ägnas erfarenheter från ett par miljöer i landet där verksamheten redan har funnit fastare institutionella former, HUMlab i Umeå (grundat vid slutet av 1990-talet) och Centrum för digitala humaniora i Göteborg (framväxt från 2012 och inrättat 2015). Stefan Gelfgren är idéhistoriker, Cecilia Lindhé litteraturvetare med bakgrund i Uppsala (där hon 2008 lade fram sin doktorsavhandling *Visuella vändningar. Bild och estetik i Kerstin Ekmans roman-konst*).

Patrik Lundell: För fjorton år sedan (2002) kom Patrik Lundells doktorsavhandling "Pressen i provinsen. Från medborgerliga samtal till modern opinionsbildning 1750-1850". Här tecknades den moderna pressens genombrott som en utdragen och långtifrån entydig process. Från att på 1700-talet ha varit arenor där alla hade rätten att delta i det upplysta samtalet, blev tidningarna under början av 1800-talet gradvis opinionsorgan styrda av tämligen enväldiga utgivare. Allt mer professionella tidningsmakare formade och tog makten över mediet - och språket. Begrepp som opinion, press, publicist och redaktör fick då de betydelser vi idag tar för givna.

Efter disputationen har Lundell fortsatt att verka som mediehistoriker med inriktning mot journalistik. I föreläsningen 27 september gör Lundell en kritisk reflexion kring avhandlingen utifrån det forskningsläge han befinner sig i idag.

Svenskar i Konstantinopel under det långa 1700-talet: När bröderna Gustaf Celsing (1723-1789) och Ulric Celsing (1731-1805) återvände till Sverige under 1770- och 80-talen från deras poster som sändebud i Konstantinopel tog de även med sig det arkiv som upprättades av deras fader Gustaf Celsing d.ä. (1679-1743). Detta omfattande och outnyttjade arkiv erbjuder spännande inblickar i en tid då relationen mellan Europa och Osmanska riket förändras på viktiga punkter. Historikern Joachim ÖSTLUNDS presentation tar upp exempel på möjliga svensk-osmanska forskningsteman såsom kunskapsförmedling, interaktion och olika typer av nätverk. – Historikern Karin BERNER talar om vardagen vid den svenska legationen i Konstantinopel och belyser de strategier som diplomater och annan personal vid legationen använde för att, på andra länders bekostnad, utöva inflytande vid Porten samt representera Sverige så väl som möjligt. – Litteraturvetaren Paula HENRIKSON kommer att presentera sin forskning kring 1820-talets svenska resenärer till östra Medelhavet. Fokus för hennes pågående forskningsprojekt är den grekisk-romerska traditionens betydelse för den litterära romantiken (i vid mening) i Sverige, inklusive svensk filhellénism. Därför kommer också resenärernas förbindelser med författare och förlag i Sverige att beröras.

TEMA VÅLD.

På uppdrag av studierektor Anna Williams har jag formulerat ett sammanhållande seminarietema för HT 2016, nämligen **TEMA VÅLD: En seminariserie gemensam för litteraturvetenskapen och retoriken**. Detta är ett försök dels att skapa en tydligare gemensam plattform för de två ämnena, dels att allmänt vitalisera seminarieverksamheten genom att utforma en linje av seminarier som ”talar med varandra” snarare än en hagelsvärm av enskilda tillfällen. Om idén faller väl ut kan den, efter prövning HT 2016, fortsättas VT 2017, och den kan också utgöra grunden för en litteraturvetenskaplig-retorisk forskningsantologi.

För HT 2016 har programmet utformats på följande sätt på basis av inlutna intresseanmälningar:

Ti 6 sept kl 13

Kort presentation av ordförande av höstens temasatsning följd av:

”Att betrakta våld – gestaltning versus dokumentation”. Ann-Sofie Lönnngren inleder med utgångspunkt i Susan Sontags *Regarding the Pain of Others*.

Ann-Sofie Lönnngren

Ordf.: Pettersson

To 15 sept kl 15

”Vilka är våldets gränser?” Otto Fischer och Mirey Gorgis inleder med utgångspunkter hos Giorgio Agamben och Euripides.

Ordf.: Fischer

To 6 oktober kl 15

Ämne meddelas i oktoberbulletinen

Mats Rosengren och Ann Öhrberg

Ordf.: Rosengren

To 13 oktober kl 15

”I det virvlande stoftet” – tankar om den iliadiska dödens affektiva struktur”

Eric Cullhed och Dimitrios Iordanoglou

Ordf.: Pettersson

Ti 25 oktober kl 13

”Svenskt samtidsvåld I: Familjevåld på basis av dokumentära skildringar”

Maria Karlsson och Anna Williams

Ordf.: Williams

Ti 8 nov kl 13

”Svenskt samtidsvåld 2: Förövare och hotbilder i 2000-talets svenska deckarvåg”

Karl Berglund

Ordf.: Svedjedal

To 24 nov 15

”Att ta texten på allvar. Trigger warnings och våld i litteraturundervisningen”

Linn Areskoug

Ordf.: Pettersson

Frågor som gärna aktualiseras vid varje seminarium:

Hur motiveras en våldsskildring då den är dokumentär respektive då den är fiktionell?

Hur skildras våldets orsaker?

Hur skildras våldets följdverkningar?

Hur hanteras perspektiven förövare/offer?

Hur tar verket/(den implicerade) författaren/upphovsmannen ställning?

Vilken läsar-/mottagarposition inbjuder verket till?

Torsten Pettersson

Den 6 september. TEMA VÅLD 1: Att betrakta våld – gestaltning versus dokumentation. I Susan Sontags essäistiska text *Regarding the Pain of Others* från 2003 resonerar hon (med utgångspunkt i Virginia Woolfs *Three Guineas*) kring hur en kan förhålla sig till och vad det innebär att betrakta andras lidande: främst avseende fotografier från offer i krig, men även som motiv inom konsten. Sontags text användes som utgångspunkt av Judith Butler i *Frames of War* 2009 i en diskussion om fotografierna av amerikanska soldater som torterar fångar i det irakiska fängelset Abu Ghraib. Som en inledning till den här seminarieserien sätter Ann-Sofie Lönnngren några centrala aspekter av Sontags och Butlers resonemang i relation till litterära och dramatiska gestaltningar av våld, med Sarah Kanes pjäs *Blasted* (1995) och receptionen därav som det primära exemplet. Finns det skillnader mellan hur dokumentärt och fiktivt våld betraktas? Har konsten en moralisk skyldighet att gestalta även det grövsta våldet, och har publiken en skyldighet att titta? Hur förhåller vi oss som litteraturvetare och retoriker till skildringar av grovt våld i vår verksamhet?

Den 15 september. TEMA VÅLD 2: Vilka är våldets gränser? Det andra seminariet på temat tar sin utgångspunkt i Giorgios Agambens tidiga essä ”Om våldets gränser” (1970), samt Euripides *Ion*. Seminariet inleds med en kort presentation av Otto Fischer och Mirey Gorgis av Agambens text, följd av en översiktlig contextualisering av dess idéhistoriska sammanhang. Därefter kommer möjliga ingångar till detta material att föreslås: Var söker Agamben efter våldets s.k. ”gränser”? Vilka implikationer får detta för den vanemässiga förståelsen av våld? På vad sätt kan denna ansats belysas, fördjupas eller problematiseras i relation till tematiken i *Ion*? En svensk översättning av Agambens text kan erhållas från Otto.Fischer@littvet.uu.se. Euripides tragedi finns exempelvis tillgänglig här: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0110>

Den 10 oktober. Vid det första av en serie ansökningsseminarier förs en öppen diskussion av de forskningsintressen, de idéer och den beredskap till forskningssamarbeten som föreligger vid institutionen. Med stöd av kommande seminarier kan dessa sedan utvecklas till en ansökan individuellt eller i grupp, med eller utan deltagande av forskare från andra institutioner. *Torsten Pettersson*

Meddelanden

Under läsåret 2016/17 ges följande kurser inom forskarutbildningen:

Ht 2016

Professional Training in the Arts and Humanities. Fakultetsgemensam kurs för nyantagna doktorander. Kontaktperson: Frans Lundgren, Inst. för idé- och lärdomshistoria (frans.lundgren@idehist.uu.se).

Litteraturvetenskap

Klassicism, Upplysning, Romantik kommer att gå under andra halvan av höstterminen. Lärare: Paula Henrikson. Kursen är även öppen för masterstudenter.

Vt 2017

Fördjupningskurs i allmän litteraturvetenskaplig teori och metod kommer att gå under första halvan av vårterminen. Lärare: Torsten Pettersson och Johan Svedjedal. Kursen är även öppen för masterstudenter.

Medeltid, Renässans, Barock kommer att gå under andra halvan av vårterminen. Lärare: Sigrid Schottenius Cullhed. Kursen är även öppen för masterstudenter.

Retorik

För information om läsårets kurser, kontakta Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Bulletinen publiceras på internet, adress: www.littvet.uu.se/bulletinen.html.

eva.rosendal@littvet.uu.se